

Tine Križaj o strojni skupnosti

„KOMBAJNA NE ZAKLEPAMO“

Tineta Križaja, kmetovalca iz Zgornje Senice 36 nad Medvodami in tajnika seniške strojne skupnosti sem ujel kar na njivi. Celotna družina je pravkar pospravljala letos ne preveč obilno letino krompirja. Tine Križaj se ni pomišljal odgovoriti:

● »Potrebo po strojni skupnosti smo vsačani občutili že pred 10 leti. Potem smo se odločili za kombajn Zmaj 132 in ga junija 1979 tudi kupili. Pravih članov nas je 17, seveda pa stroja ob žetvi ne zaklepamo, ampak si z njim pomagajo tudi drugi kmetovalci. Upravljata ga izprašana strojnika, ki sta izpite za kombajnista opravila v tovarni, tudi nismo togi, da bi najprej na vso silo poželi članom skupnosti, sosednjo parcelo nečlana pa pustili nepožeto. O smiselni izrabi kombajna odločata strojnika sama. Vedno tako, da ni odvečnih kilometrov.«

● Kombajn žanje že v Spodnji in Zgornji Senici, Ladji, Goričanah, Svetjah, Sori in Dolu. Pokriva tako rekoč vso medvoško kotlino in deloma škofjeloško občino. Poleg žetvene strojne skupnosti imajo manjše silokombajne in sejalne strojne skupnosti.

● »Tako kmetovalcu ni treba polja obremenjevati z dragim lastnim strojem. Tak kombajn velja prek milijon dinarjev. Nas je takrat veljal 390.000 dinarjev. Vsakdo izmed 17 članov je prispeval 10.000 dinarjev, 30 odstotkov vrednosti smo dobili iz sklada za pospeševanje kmetijstva, ki so nepovratna sredstva, preostalo pa je bil kredit. Letos je strojna ura kombajna člane skupnosti veljala 1.500 dinarjev, nečlana pa 3.500 dinarjev. Lani je bilo že 180.000 ostanka dohodka, ki pa ga nismo razdelili, ampak namenili gradnji strojne lope.«

● Strojna lopa je tisto, kar zdaj greni življenje članom strojne skupnosti Zgornja Senica. Tamkaj bi poleg manjše mehanične delavnice radi postavili še sušilnico za pšenico in koruzo. Temu namenjen prostor imajo, vendar šišenski Standardinvest zanj ne izda soglasja. Že dve leti se prošnja valja po predalih, češ, da je potrebno najprej novelirati zazidalni načrt Medvod. Ta čas pa stroji strojne skupnosti počivajo v neprimerenih in le začasnih prostorih.

● »Težko je trditi, vendar se bojimo, da je na še nezazidani prostor le kdo vrgel oči. Zakaj sicer ne moremo postaviti prepotrebne strojne lope?«

● Tine Križaj meni, da strojna skupnost pomeni velik napredek. Hkrati se tamkaj srečujejo ljudje in se pogovorijo o tekočih kmetijskih problemih, razpravljajo o semenih, gnojenju. Zahvala za tako vzdušje gre tudi odnosu Kmetijske zadruge Medvode in pospeševalcem. Tako je tudi v občini Šiška postalo docela jasno, da bomo brez kakšne tovarne že še zmogli, brez hrane pa zanesljivo ne.

Bogomir Šefic

Spomin na severne Benetke je prečudovit

Danske meduze ne „pečejo“

15. julij je bil zelo razgiban dan! Jutranja naglica, odhod na vlak, slovo od staršev in prijateljev — skoraj nisem vedela, ali bi bila vesela ali bi si brisala solze. Kolesa vlaka so se končno le premaknila in šestnajst pionirjev in mladincev šišenskih osnovnih šol se je z dvema vzgojiteljema odpeljalo neznanu deželi naproti.

Prva zadržanost je kmalu minila, sprijateljili smo se in 27-urna vožnja ni bila prav nič dolgočasna in že je vlak zapiskal na kopenhavnsko železniško postajo. Pristrčen pozdrav g. Ingrid Svendsen, predstavnice organizatorjev našega letovanja na Danskem, nas navduši, takoj nam je simpatična in prav kmalu smo si zelo blizu. Odpeljemo se v naš novi dom, v senci visokih dreves. Nastanijo nas v vrtec, nam vsem je bil zelo všeč, in tu prebijemo čudovitih osem dni, ki nam ostajajo živo v spominu.

Prve dni si ogledamo znamenitosti glavnega mesta Danske, imenovanega tudi Severne Benetke. Lepa morska deklica, oprta na skalo, je značilnost in ponos mesta. Okrogel stolp Runderlarn pričara zgodovinsko arhitekturo 13. stoletja, prav tak vtis naredi Andersenova rojstna hiša in marmorna cerkev z značilnimi zavrtimi stopnicami. Še lepši prikaz danske arhitekture je v Narodnem muzeju! Z baročnim

stilom se ponaša Frideriksborg, bajen grad na vodi, ki ni v mestu, ampak stoji še v nedotaknjeni naravi. Veliko zanimivega si ogledamo tudi v danskem tehničnem muzeju. V tej moderno zgrajeni pritlični stavbi so razstavljena stara letala, telefoni, gramofoni itd. Naj omenim, da mi je na tem polovanju poganjal strah y kosti — strašen Hamletov grad, ki ga opisuje Shakespeare v znani tragediji. Okoli gradu je jezero, pod njim so speljani rovi kot v labirintu — mrzli, vlažni, temni! Strašno! Kmalu smo spet pod soncem. S tega najsevernejšega dela Danske se tam čez morje že vidi švedska obala.

V danskem glavnem mestu, v Kopenhavnu nas navduši tudi Cirkus, živalski vrt je tudi posebnost glede na izbiro živali. Pa luna park! Skoraj ga moramo obiskati, saj je poleg morske deklice značilnost mesta. Ko odbije ura na mestni hiši osem, se njegova vrata odpro in pritegne obiskovalce z raznolikim programom. Pantomimični teater, trije orkestri, hiša strahov, avtomobilski in nenazadnje še kitajska restavracija z bohotnim in z lučmi obsijan stolpom, ki ga je videti z vseh strani parka in po katerem se lahko orientiramo.

Svoje bivanje v tem mestu zaključimo z ogledom svetovno znane pivovarne Tuborg. Ogromne hale, avtomatiziran način proizvodnje — in na koncu še poizkušnja-pijače!

Po teh prečudovitih dnevih smo se odpeljali v popolnoma drugačno pokrajino, na majhen otok Fejs. Tu preživimo v domu preostale dni skupaj z dansko mladino. Obdaja nas zlatorumena pšenica, modro nebo in prav tako morje, ki je dokaj mrzlo in polno meduz, a smo zadovoljni, ko ugotovimo, da dotik meduze ne peče, zato se lahko kopamo. Ogledamo si mestece Naskov, polno trgovinic in butikov. Nekaj čisto novega je Safari park, ki nam je spet strašno všeč. Sicer pa na tem otoku lenarimo in preživljamo prave počitnice. Čas pa zelo hiti in dan povratka domov se bliža.

Vrnemo se v glavno mesto. Še nekaj nakupov, predvsem spominkov in nato poslovilna večerja, na katero nas povabijo naši danski gostitelji. S svojo navzočnostjo nas počasti župan in generalni direktor vrtcev. Pokloni nam spominska darila. Njemu, predvsem pa g. Ingrid in vsem organizatorjem se tudi mi zahvalimo.

Pakiramo, se poslavljamo in že smo na dolgi vožnji z vlakom, ki nas na nedeljo popoldne pripelje na železniško postajo v Ljubljani. Čakajo nas srečni starši. Že od daleč nas prepoznajo po rdečih klobučkih in pozdravljamo jih z mahanjem. Še zahvala za skrb tovarišici Ireni Okorn in tovarišu Mirku Damjanu, ki sta nas spremljala na potovanju in nam bila vse dni v oporo!

Občinska zveza prijateljev mladine Ljubljana-Siška, ki je organizator izmenjave otrok na letovanju, nam je omogočila potovanje in letovanje na Danskem in naše življenje je postalo za drobec bogatejše, polno nepozabnih, lepih in vznemirljivih vtisov! Če bodo prihodnje počitnice naši vrstniki z Danske obiskali Ljubljano, bomo pomagali, da bo njihovo bivanje med nami enakovredno našemu na Danskem!

Romana Cerc, Medvode

PRAZNIK KS VIŽMARJE-BROD

Krajanji v krajevni skupnosti Vižmarje-Brod so proslavili krajevni praznik v spomin na stavko v tekstilni tovarni pred 46 leti. Zbrali so se na slovesnosti v osnovni šoli Ivana Novaka-Očka, kjer so razvili prapor tamkajšnjega društva upokojenecv, podelili priznanja zaslužnim krajanom, kulturni program pa so izvedli učenci osnovne šole in ženski pevski zbor Tkalnice Vižmarje.